

Poskytování veřejných služeb, veřejné zakázky a PPP projekty

17. 10. 2019

Alokační funkce a koncept 3E

Economy, Efficiency, Effectiveness

- Zákon o finanční kontrole 320/2001 Sb.,

Alokace zdrojů musí splňovat 3 zásady:

- *Veřejné prostředky jsou využity k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů (princip hospodárnosti)*
- *Veřejné prostředky jsou využity takovým způsobem, kterým se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění (princip efektivnosti)*
- *Použití veřejných prostředků je takové, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů (princip účelnosti)*

=> Veřejné zakázky

Poskytování služeb jako základní funkce veřejného sektoru

- „Jednou z funkcí veřejného sektoru je **poskytovat občanům veřejné služby a veřejné statky**. Tato funkce je realizována propojením veřejných politik s veřejnými výdajovými programy. K realizaci cílů veřejných politik a veřejných výdajových programů jsou potřebné zdroje. **A protože zdroje jsou vzácné, hledáme při jejich alokaci takové varianty, které povedou k efektivnímu a účinnému nakládání s nimi**. K tomu používáme ekonomické hodnocení veřejných politik a veřejných programů.“ (Ochrana, Pavel, Vítek a kol., 2010)

Veřejná služba

- „...takový druh služeb, jejichž uživatelem (spotřebitelem) je veřejnost jako sociální subjekt. Veřejné služby jsou produkovány, zabezpečovány či regulovány orgány veřejné správy“.
- V ekonomickém pojetí je veřejná služba „...ekonomickým statkem, jehož spotřebitelem (reálným i potenciálním) je veřejnost.
- Znamená to, že veřejná služba je veřejným statkem (statkem kolektivní spotřeby). V souladu s tímto závěrem (a předpokladem) **může být služba čistě veřejným statkem** (kvalitativně a kvantitativně nedělitelným ve spotřebě) či **smíšeným veřejným statkem**“ (Ochrana, 2007)

Jak veřejně garantované statky poskytovat?

- Rozdíl mezi garancí a produkcí
- *„Veřejné statky nemusí být nutně poskytovány státními podniky nebo státními úřady a institucemi. Z nevyločitelnosti ze spotřeby vyplývá pouze to, že musí být financovány z veřejných rozpočtů – tedy z daní.“* Holman (2002, str. 407)
- *Kdo (jaký subjekt) službu poskytuje?*
- *Kým, respektive z jakých zdrojů, je služba financována?*

GARANCE X PRODUKCE!

- Zabezpečení veřejných služeb je širší význam podpory ve smyslu **garantování**, organizování, regulování, kontrolování a financování veřejné služby - převážně mluvíme o zabezpečování veřejných služeb státem a jeho institucemi (organizační složky státu, kraje, obce).
- Poskytování veřejné služby: jde o **faktickou produkci veřejných služeb**. Poskytovateli mohou být ziskové soukromé firmy, neziskové veřejné organizace, neziskové soukromé organizace, ale také sektor domácností.

Interní versus externí zajištění služby

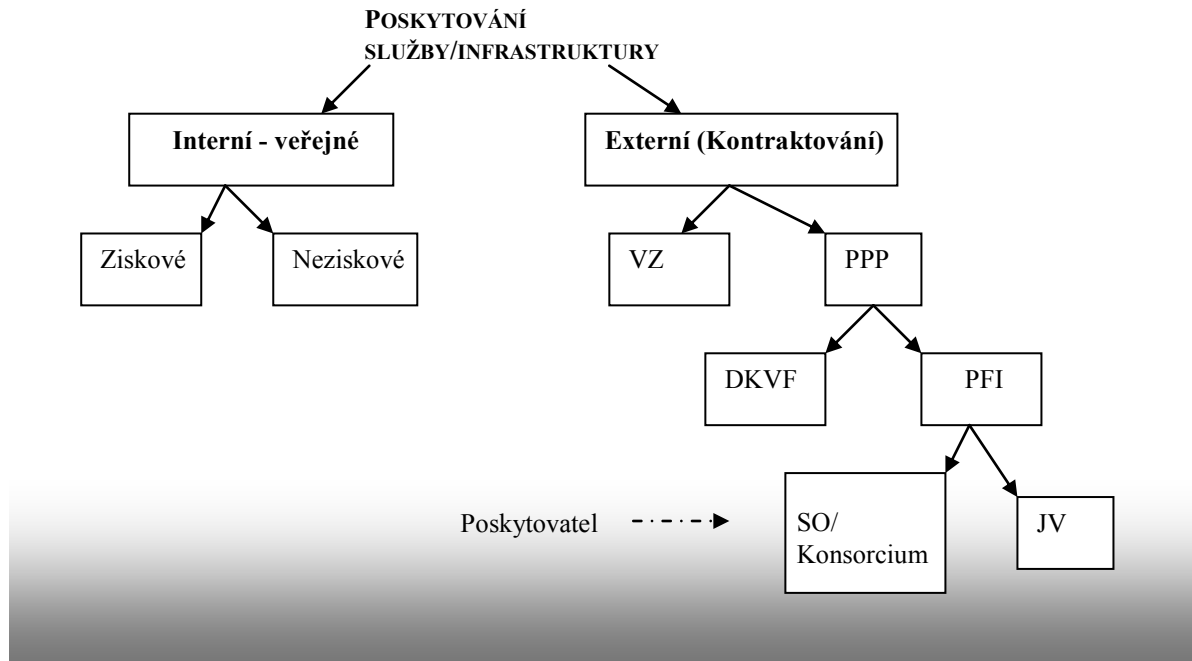
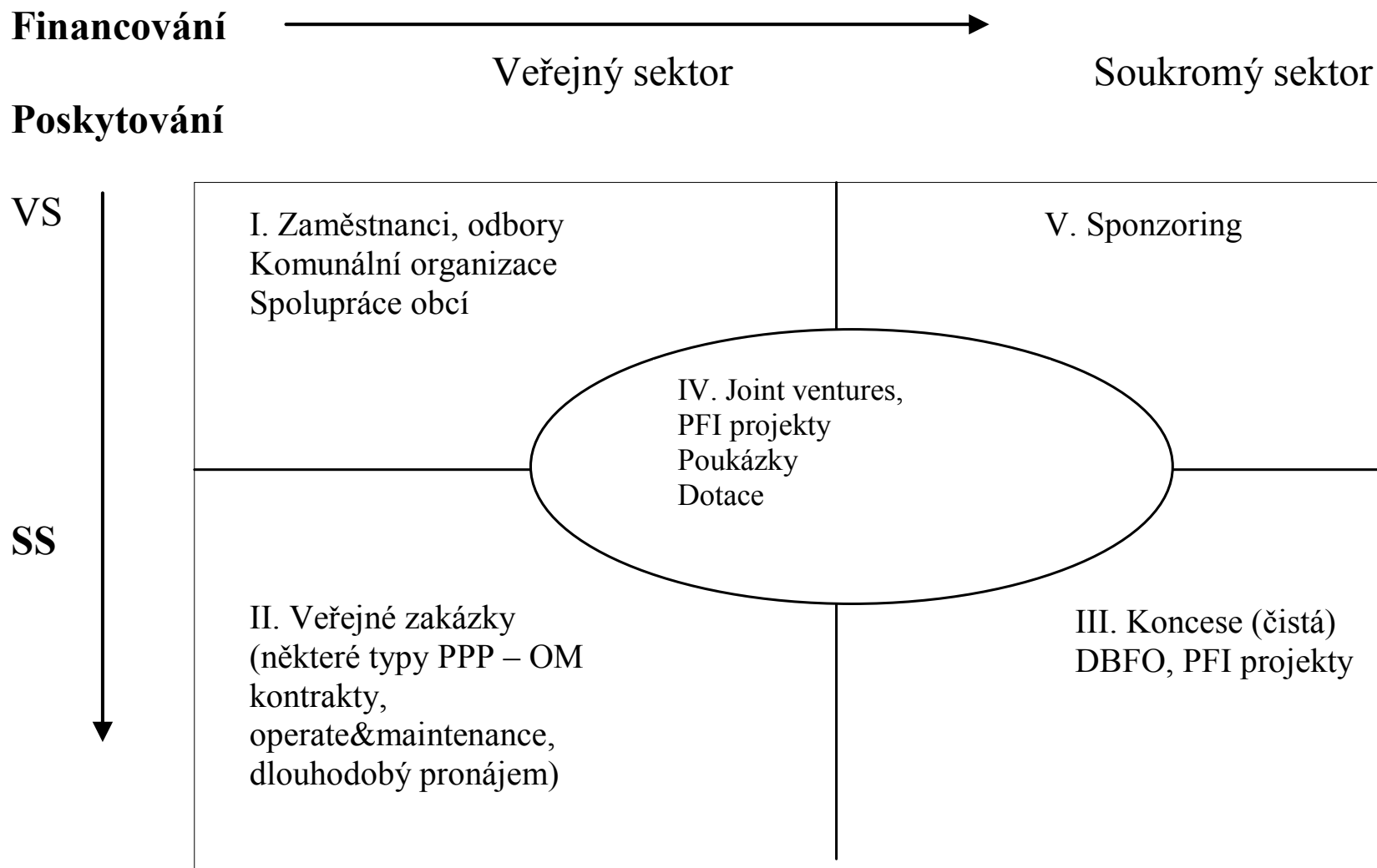

Schéma 1 Typy poskytování veřejných služeb podle poskytovatele a financování

Pramen: Autorka

Kritéria pro hodnocení forem produkce

- **Cena** (celkové náklady na produkci) veřejné služby
- Poskytovaná **úroveň kvality** veřejné služby, potažmo dostupnost služby
- **Rozsah** poskytovaných veřejných služeb.

*Ochrana (2007) navíc mezi základní kritéria řadí rozpočtové omezení (**dostupné zdroje**) garanta služeb.*

Náklady na poskytování veřejné služby

Tabulka 1 Náklady na interní a externí poskytování veřejné služby, nesené zadavatelem

Způsob poskytování	Externí (contracting – out)		Interní (in house produkce)	
	Zisková organizace	Nezisková organizace	Zisková organizace	Nezisková organizace
Náklady na službu	$TC_s + \text{zisk}$	TC_s	$TC_s + \text{zisk}$	TC_s
Dodatečné náklady	TN	TN	TN	BN + NMV
Celkové náklady na službu	$TC_s + \text{zisk} + TN = TC_{EZ}$	$TC_s + TN = TC_{EN}$	$TC_s + \text{zisk} + TN = TC_{IZ}$	$TC_s + BN + NMV = TC_{IN}$

Pramen: Autorka

Legenda: TC_s = náklady na službu včetně investičních, TN = transakční náklady, ex ante (náklady na vyhledávání nejvhodnější varianty, náklady na uzavírání kontraktu), ex post (náklady na monitorování, vyhodnocování, kontrolu), BN = organizační náklady (provozní náklady, náklady související s provozem organizace), NMV = náklady na monitorování, vyhodnocování, kontrolu v případě in house produkce. TC_{EZ} = celkové náklady na službu v případě poskytování soukromou ziskovou organizací, TC_{EN} = celkové náklady na službu v případě poskytování soukromou neziskovou organizací, TC_{IZ} = celkové náklady na službu v případě poskytování interní ziskovou organizací, TC_{IN} = celkové náklady na službu v případě poskytování interní neziskovou organizací.

Poznámka: Náklady na službu poskytovanou soukromou neziskovou nebo veřejnou neziskovou organizací (TC_s), nemusí být automaticky nižší než náklady na službu poskytovanou soukromou ziskovou nebo veřejnou ziskovou organizací ($TC_s + \text{zisk}$).

Závěrem...

Kdy je zvolená produkce neefektivní?

- Forma produkce je nákladnější (z hlediska použitých vstupů) ve srovnání s jinými alternativami poskytování
- Veřejnou službu lze prostřednictvím jiné z možných forem produkce zajistit ve větším rozsahu a vyšší kvalitě, nebo poskytovaná úroveň služby je nedostatečná z hlediska plnění cíle (účelu)
- Náklady na jednotku výstupu jsou vyšší než by byly při využití jiné z forem produkce

Externí produkce – contracting out

Co je to veřejná zakázka?

- **Ekonomický versus právní pohled**
- *„Případ, kdy určitý veřejný projekt nerealizuje přímo veřejný sektor, ale za úplatu subjekt z jiného než veřejného sektoru“ (Pavel, 2007,35)*
- ..smlouva , která je uzavřena dle zákona **č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ)**
- VZ na dodávku, službu, stavební práce
- Malého rozsahu, podlimitní, nadlimitní, koncese..

Legislativní úprava

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24 EU, o zadávání veřejných zakázek
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU, o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU, o udělování koncesí,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby v oblasti obrany a bezpečnosti
- Směrnice Rady 89/665/EHS, o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce.
- Směrnice Rady 92/13/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se uplatňování pravidel Společenství pro postupy při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/55/EU o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek.

Zákon 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Celkový trh veřejných zakázek

- celkový trh veřejných zakázek **versus** objem zakázek, které eviduje MMR
- *„Celkový trh veřejných zakázek lze definovat jako celkový objem finančních prostředků, které zadavatelé vynaložili na nákupy či investice do služeb, dodávek či stavebních prací (tj. včetně zakázek malého rozsahu a zakázek realizovaných na základě zákonných výjimek).*
- *objem zakázek evidovaných MMR (v Informačním systému o veřejných zakázkách - ISVZ) tvoří pouze část celkového trhu – jedná se o veřejné zakázky realizované v režimu zákona a uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek.“* (Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2017, 2018)
- Věstník veřejných zakázek
<https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/>, ten je součástí ISVZ
<http://www.isvz.cz/ISVZ/Podpora/ISVZ.aspx>

Trh veřejných zakázek

„O 15 procent na 559 miliard korun loni vzrostl trh veřejných zakázek.

Vyplývá to z aktuální zprávy ministerstva pro místní rozvoj.

Úřady, státní firmy a další veřejní zadavatelé ale více utráceli především za běžné nákupy, investice se zvýšily pouze o deset miliard korun.

Česko je hluboko pod průměrem EU, pokud jde o počet firem, které se o jednu zakázku uchází.“ (v průměru 2,17 nabídky na jednu zakázku, v EU se pohybuje kolem 5,5)

<https://ekonom.ihned.cz/c1-66161680-trh-verejnych-zakazek-vzrostl-o-75-miliard-ale-malo-penez-jde-do-investic-a-o-zakazky-soutezi-cim-dal-mene-firem>

Autor: Ing. Miroslav Mikula, Mo Be stav, s.r.o.

11, 6 % HDP (MMR, 2018)

Základní údaje o trhu veřejných zakázek v letech 2013 – 2018

- Zdroje: Český statistický úřad, Ministerstvo financí – Makroekonomická predikce - leden 2018, Fiskální výhled - listopad 2017, Informační systém o veřejných zakázkách, zpracoval doc. Ing. Leoš Vítek, Ph.D. VŠE Praha.
- Pozn.: * V případě roku 2017 se jedná o odhad na základě dostupných údajů (stav k 7. 4. 2018).
- Uváděné finanční hodnoty jsou včetně DPH.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
HDP v mld. Kč (běžné ceny)	4 060	4 091	4 314	4 596	4773	5055
Celkové výdaje sektoru vládních institucí v mld. Kč	1 806	1 746	1 821	1 916	1883	1962
<i>z toho tvorba hrubého fixního kapitálu v mld. Kč</i>	169	152	179	236	159	169
Fiskální úsilí v mld. Kč	53	53	-52	18	62	-15
Trh veřejných zakázek v mld. Kč	493	478	581	583	484	559
- veřejní zadavatelé	414	409	440	500	426	462
- sektoroví zadavatelé	79	69	141	83	58	97
Podíl trhu VZ na HDP (v %)	12,14%	11,68%	13,47%	12,68%	10,14%	11,06%
Evidováno v IS VZ v mld. Kč	325	300	451	317	323	399
Podíl VZ evidovaných v IS VZ na trhu VZ (v %)	65,92%	62,76%	77,62%	54,37%	66,74%	71,38%

- **Veřejní zadavatelé 462 mld., celkové výdaje sektoru vládních institucí 1962 mld. Kč, tj. VZ výdajů veřejných zadavatelů 23 %**

Objem VZ v ISVZ

Tabulka 1 Podíl objemu finančních prostředků VZ evidovaných ISVZ na celkovém trhu veřejných zakázek

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Trh veřejných zakázek (mld. Kč)	493	478	581	583	484	559
Evidováno v IS VZ (mld. Kč)	325	300	451	317	323	399
Podíl (%)	65,92%	62,76%	77,62%	54,37%	66,74%	71,38%

Zdroje: Český statistický úřad, Ministerstvo financí – Makroekonomická predikce - leden 2018, Fiskální výhled - listopad 2017, Informační systém o veřejných zakázkách, zpracoval doc. Ing. Leoš Vítek, Ph.D. VŠE Praha. Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 30. 3. 2018*

Pozn.: Údaje za rok 2016 byly zpřesněny.

* V případě roku 2017 se jedná o odhad velikosti trhu veřejných zakázek na základě dostupných údajů (stav k 7. 4. 2018).

Uváděné finanční hodnoty jsou včetně DPH.

file:///C:/Users/77468/Desktop/Auditing%202019/Vyrocní-zpráva-o-VZ-za-rok-2018.pdf.aspx_ext=.pdf

Veřejný zadavatel

- Česká republika, organizační složky státu
- Česká národní banka
- Státní příspěvková organizace
- Územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace
- Jiná právnická osoba, pokud byla zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu a jiný veřejný zadavatel ji převážně financuje, může v ní uplatňovat rozhodující vliv nebo jmenuje nebo volí více než polovinu členů v jejím statutárním nebo kontrolním orgánu
- Zadavatelem je osoba, která k úhradě nadlimitní nebo podlimitní veřejné zakázky použije více než 200 000 000 Kč, nebo více než 50 % peněžních prostředků, poskytnutých z rozpočtu veřejného zadavatele, rozpočtu EU....

Zadavatel sektorové veřejné zakázky

- Platí pro sektorové veřejné zakázky, i sektorové koncese § 176 odst. 3
- Sektorová veřejná zakázka je veřejná zakázka, kterou zadává veřejný zadavatel při výkonu relevantní činnosti
- Sektorovou veřejnou zakázkou je také veřejná zakázka, kterou zadává jiná osoba při výkonu relevantní činnosti, kterou vykonává na základě zvláštního nebo výhradního práva,
- Nebo nad touto osobou může veřejný zadavatel přímo nebo nepřímo uplatňovat dominantní vliv.

Relevantní činnosti § 153

- V odvětví plynárenství (poskytování nebo provozování přepravní nebo distribuční soustavy...
- V odvětví teplárenství (poskytování nebo provozování soustavy zásobování tepelnou energií podle jiného právního předpisu – energetický zákon, dodávky elektřiny)
- V odvětví vodárenství – poskytování nebo provozování vodovodu podle jiného právního předpisu – zákon o vodovodech a kanalizacích)
- Činnosti související s poskytováním či provozováním sítí určených k poskytování služeb veřejnosti v oblasti železniční, tramvajové, trolejbusové, veřejné autobusové nebo lanové dopravy, ..
- Činnosti související s využíváním území pro účely provozování letišť pro letecké dopravce nebo přístavů
- Činnosti související s poskytováním poštovních služeb
- Činnosti související s využíváním území pro účely těžby ropy nebo zemního plynu

Členění veřejné zakázky

- Podle předmětu: na služby, dodávky, stavební práce + koncese na služby a koncese na stavební práce
- Podle rozsahu: veřejné zakázky malého rozsahu, podlimitní veřejné zakázky, nadlimitní veřejné zakázky

Předpokládaná hodnota

- Stanoví zadavatel
- Hodnota všech plnění, které mohou vyplývat ze smlouvy na veřejnou zakázku
- Včetně předpokládané hodnoty změn závazků ze smlouvy, jejichž možnost byla vyhrazena v zadávací dokumentaci.
- Stanoví se v okamžiku zahájení zadávacího řízení, nebo k okamžiku zadání veřejné zakázky.
- Je-li zakázka rozdělena na části, všechny části se musí sečíst.

Typy zakázek podle rozsahu

- Veřejná zakázka malého rozsahu
= nebo < než 2 000 0000 (dodávky, služby)
= nebo < než 6 000 000 (na stavební práce)
- Podlimitní veřejná zakázka – taková, která dosahuje hodnoty > než zakázka malého rozsahu a nedosahuje limitu nadlimitní veřejné zakázky
- Nadlimitní veřejná zakázka – taková, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo přesahuje finanční limit stanovený nařízením vlády.
(172/2016 Sb.)
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-172>

Koncese dle zákona 134/2016 Sb.

- **Koncese na stavební práce** (§174, odst. 2) – za zadání koncese na stavební práce se považuje **uzavření úplatné smlouvy**, kterou zadavatel zadá poskytnutím činnosti, zhotovení stavby, nebo poskytnutím souvisejících projektových činností (viz druhy veřejných zakázek) dodavateli. **Protiplnění spočívá v právu pobírat užitky** (spolu s platbou), které plynou z provozování stavby, která je výsledkem poskytnutých stavebních prací. **Na dodavatele jsou přenesena provozní rizika spojená s pobíráním takových užitků.**
- **Koncese na služby** (§174, odst. 3) – za zadání koncese na služby se považuje uzavření úplatné smlouvy, kterou zadavatel zadá poskytnutím jiných než stavebních či souvisejících projektových činností, dodavateli. Dodavatel je oprávněn pobírat užitky vyplývající z poskytování služby, nebo také mu k tomu může náležet platba od zadavatele. Dodavatel na sebe přebírá provozní riziko spojené s braním užitků vyplývajících z poskytování služeb.

Zadávací řízení

- Zjednodušené podlimitní řízení
- Otevřené řízení - <https://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Methodiky-stanoviska/Methodiky-k-zakonu-c-134-2016-Sb-,-o-zadavani-verejnych-zakazek/Methodiky-procesni-k-zadavacim-rizenim>,
- Užší řízení,
- Jednací řízení s uveřejněním,
- Jednací řízení bez uveřejnění,
- Řízení se soutěžním dialogem,
- Řízení o inovačním partnerství,
- Koncesní řízení,
- Řízení pro zadávání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu.

Klasifikace veřejných zakázek a jak je to s PPP projekty?

Aby se jednalo o VZ, musí být současně splněny tři podmínky:

- Zakázka musí být zadávána osobou, která je zadavatelem veřejných zakázek,
- Zakázka musí zahrnovat i třeba jen potenciální prvek úplaty na straně zadavatele, a to třeba i nepeněžité,
- Musí se jednat o zakázky na dodávky, služby nebo stavební práce.

Co je to PPP?

- Public – Private – Partnerships (PPP projekty, veřejně soukromá partnerství)
- Dlouhodobá spolupráce VS a SS sektoru – na několik (někdy i desítek let)
- Rozsáhlé investiční akce
- Přenos rizik na soukromého partnera (včetně výnosového – někdy)
- Vlastnictví dočasně na straně soukromého sektoru (někdy)
- V čem je klíč? – **TYPY PPP**
- **Nejširší versus nejužší pojetí**
- **V Praxi často PPP = PFI**
- **Často organizačně náročné – celá řada institucí, korporace, mnohdy i banky.. X Joint Venture**

Definice PPP

[Evropská komise, OECD, EIB, WB.....](#)

- <https://whatis.techtarget.com/definition/Public-private-partnership-PPP>

What are public-private partnerships?

- There is no standard, internationally-accepted definition of a PPP. The term is used to describe a wide range of types of agreements between public and private sector entities, and different countries have adopted different definitions as their PPP programs evolved.
- <https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/>
- Public-private partnerships, or PPPs, are becoming an important procurement method for large infrastructure projects. Due to their complexity, PPPs require more detailed project preparation in order to achieve appropriate risk sharing with the private sector.....
- <https://ec.europa.eu/inea/en/ten-t/ten-t-projects/projects-by-transport-mode/ppp>

Typy PPP

Forma PPP	Délka trvání	Projekt a výstavba	Provoz a údržba	Financování	Vlastnictví
DB (design-build)	Končí okamžikem dodání	SS	VS	VS	VS
OM (operate-maintenance)	5-10 let	VS	SS	VS	VS
Leasing	10 – 20 let	VS	SS	VS	VS
BOT/DBFO	20-30 let	SS	SS	SS	VS
Koncese	15-25 let	VS/SS	SS	VS/SS	VS/SS
Joint venture	Po dobu existence společnosti	VS/SS	VS/SS	VS/SS	VS/SS

Koncese

- Jedná se o udělení výhradního práva na poskytování vybraných veřejných služeb. V rámci tohoto typu soukromý sektor (nebo joint venture) provozuje zařízení vlastněné veřejným sektorem. Soukromý poskytovatel za provoz služby zpravidla od zadavatele neinkasuje platby (závisí na podmínkách obsažených v koncesní smlouvě), ale je mu uděleno právo vybírat uživatelské poplatky od konečných spotřebitelů. Výnosem z poplatků kryje náklady, které mu z poskytování služby vznikají, realizuje zisk, případně splácí úvěry. To znamená, že je na předmětu smlouvy ekonomicky závislý. V případě, že jsou podmínky koncese založeny na odhadované poptávce, hrozí riziko, že výnosy z poplatků nebudou dosahovat výše potřebné ke krytí všech závazků držitele koncese.

Koncese

- Z ekonomického hlediska se koncesí rozumí **udělení výhradního práva na poskytování vybraných veřejných služeb**.
- Dodavatel provozuje zařízení vlastněné veřejným sektorem a za provoz služby může a nemusí od zadavatele inkasovat platby.
- Dodavatel může, pokud tak je stanoveno ve smlouvě, na základě práva **vybírat od spotřebitelů uživatelské poplatky**. Takto získaným výnosem kryje náklady na poskytování služby, realizuje zisk, nebo splácí úvěry.
- V případě, že služba zpoplatněna není, nebo výnosy nedosahují potřebné výše, dochází ke spoluúčasti zadavatele na financování služby.
- **Rizika spojená s poskytováním služby přebírá dodavatel**, stejně jako odpovědnost za financování.
- **Zadavatel si ponechává kontrolu nad plněním závazku**, monitoruje jej, nevzdává se však zodpovědnosti za dostupnost dané služby.

Koncese

- Specifickou veřejnou zakázkou jsou koncese. Dříve byly koncese upravovány, jako forma Public-private Partnerships samostatnou legislativní normou, a sice zákonem č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (běžně nazývanou jako koncesní zákon).
- Nyní je tato oblast veřejných zakázek zakomponována do stejného zákona, zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.
- Koncesím je věnována část osmá zákona *Postup pro zadávání koncesí*, která čítá asi dvanáct paragrafů (§ 174 - §185). Zákon rozlišuje dva druhy koncesí, a sice koncese na služby a koncese na stavební práce.

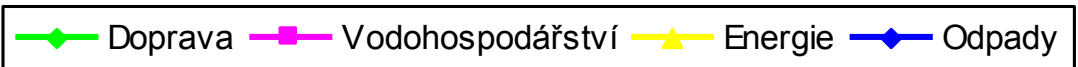
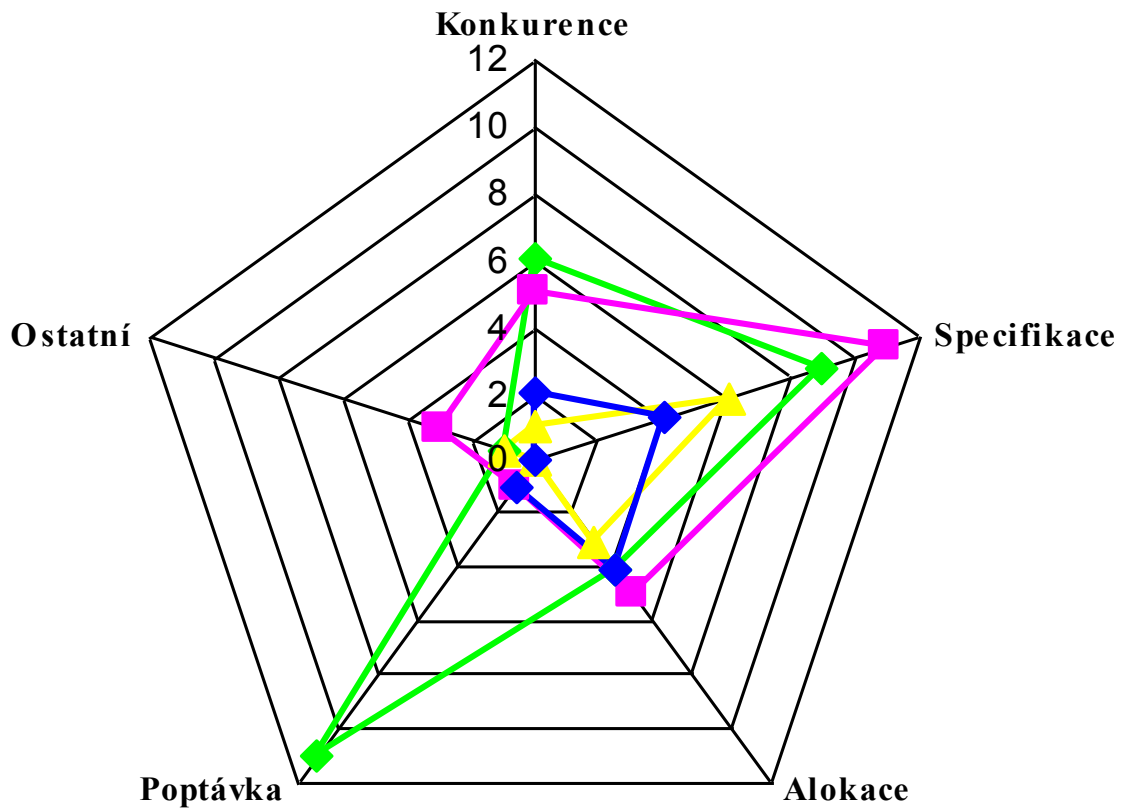
Forma kontraktování	Zadání kontraktu	Délka trvání	Převod rizik	Financování	Vlastnictví
Veřejné zakázky	Definice vstupů	Jednorázová dodávka služeb, stavebních prací	Výstavba, rizika spojena s řádným poskytnutím služby/dodávky	Veřejný sektor	Veřejný sektor
DKVF	Definice výstupu	Středně dlouhá (5-10)	Provoz a údržba	Veřejný sektor	Veřejný sektor
PFI (SO)	Definice výstupu	Velmi dlouhá (i 30 let)	Projekt a výstavba, provoz a údržba,	Soukromý sektor (v některých případech se podílí i VS)	Soukromý sektor (po dobu sjednané spolupráce)
PFI (JV)	Definice výstupu	Po dobu existence společnosti	Veškerá rizika sdílí jak VS, tak SS	Veřejný a soukromý sektor (dle podílu na spol)	SS/VS

Nevýhody??

- Dodatečné náklady v podobě transakčních nákladů ex ante a ex post;
- prodražování veřejných služeb;
- omezená kontrola garanta a obtížnost přímých zásahů garanta do poskytování nasmlouvané služby;
- dlouhodobé závazky;
- riziko vytváření monopolního postavení na trhu veřejných služeb;
- potenciální ohrožení dostupnosti služby nízkopříjmovým skupinám obyvatel a
- (ne)transparentní alokace veřejných zdrojů.

Selhání??

- Selhání spolupráce a následné odstoupení od kontraktu (přičemž důvody zrušení kontraktu mohly být různé: nedostatečný výnos dodavatele nutný k pokrytí nákladů a závazků, vnější změny s negativním dopadem na financování projektu, přerušování spolupráce z důvodu politických preferencí, neschopnosti financovat projekt ze strany zadavatele, apod.).
- Dodaná služba neodpovídala sjednaným podmínkám z hlediska kvality, včasného dodání, výše nákladů, apod.
- Nedostupnost služby určitým skupinám spotřebitelů.

Historie PPP v ČR

- Vláda ČR schválila využití Public-private Partnerships při poskytování veřejných služeb usnesením č. 7 ze dne 7. ledna 2004. Cílem tohoto usnesení bylo zavést metodu PPP jako standardní nástroj k zajišťování veřejných služeb a veřejné infrastruktury. Garanti veřejných služeb na národní i lokální úrovni by měli využívat PPP tam, kde je to pro ně ekonomicky výhodné, jinými slovy tam, kde PPP může přinést tzv. *better value for money*. To znamená, že v porovnání s jinými způsoby poskytování (např. klasickými veřejnými zakázkami nebo interní produkcí) lze prostřednictvím PPP poskytovat veřejnou službu nebo realizovat projekty s nižšími náklady, rychleji, s vyšší nebo alespoň srovnatelnou kvalitou.

- Do 15. 9. 2010 bylo rozlišováno (neberme teď v potaz tradiční veřejné zakázky) mezi
 - Koncesemi na služby a na stavební práce;
 - a takzvanými kvazikoncesemi – které odpovídaly nadlimitním veřejným zakázkám, u kterých docházelo k přenesení významné části rizik na dodavatele, předpokládalo se, že smlouva bude uzavírána na dobu určitou, avšak nejméně na dobu 5 let.

Novelizací zákona o veřejných zakázkách a koncesního zákona s účinností od 15. 9. 2010 byl zásadně změněn §156 zákona o veřejných zakázkách, který před novelizací upravoval právě tehdejší tzv. koncese.

Legislativa upravovala také „Ekonomické a finanční posouzení předmětu veřejné zakázky“. Ukládá povinnost veřejným zadavatelům vyžádat si stanovisko MF ČR, jestliže předpokládaná hodnota veřejné zakázky činí nejméně 500 mil. Kč a smlouva bude uzavírána nejméně na 5 let, nebo na dobu neurčitou. Paragraf dále obsahuje povinné náležitosti žádosti a postup MF ČR a určuje lhůtu, kterou má ministerstvo k posouzení k dispozici.

Institucionální rámec

- K naplnění záměru vlády ČR má přispět **PPP Centrum**. PPP Centrum bylo po vzoru Partnership UK založeno jako akciová společnost 1. července 2004 s cílem podpory veřejných zadavatelů při realizaci PPP projektů. Mezi jeho úkoly patří: vytváření příležitostí k projektům PPP, hledání investičních partnerů, zastřešování a realizace projektů včetně poradenského servisu, zajištění implementace PPP projektů po vzoru zahraniční dobré praxe a výměna informací s úspěšnými realizátory PPP projektů. PPP Centrum úzce spolupracuje s MF ČR (PPP Centrum, online).
- Z iniciativy ze strany soukromého sektoru vznikla v témže roce **Asociace pro podporu projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru v České republice (Asociace PPP)**. Tato organizace byla založena jako sdružení fyzických a právnických osob působících v oblasti investic a služeb poskytovaných veřejnému sektoru na základě zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů v platném znění. Mezi členy sdružení patří finanční instituce, významné české stavební firmy, ale také právní a poradenské kanceláře. Tyto subjekty patří do skupiny odborníků ze soukromého sektoru, kteří mají zkušenosti s projektovým financováním a významně se podílely na realizaci obdobných projektů v zahraničí. Cílem Asociace PPP je popularizovat PPP projekty v ČR a přiblížit tuto problematiku veřejnosti. Asociace úzce spolupracuje s PPP Centrem, tyto konzultace však probíhají výhradně na metodické bázi, nemá zájem vstupovat do konkrétních projektů. Jejich společným zájmem však zůstává implementace projektů PPP (Asociace PPP, online).
- <https://www.ceskainfrastruktura.cz/akce/>

Ministerstvo Dopravy, Ministerstvo pro místní rozvoj

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/podpora-z-narodnich-zdroju/partnerstvi-verejneho-a-soukromeho-sekto>

Dohled

- Kontrolu nad dodržováním koncesního zákona a zákona o veřejných zakázkách vykonával Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. **Dnes jinak**
- Rozpočtový dozor nad PPP projekty vykonává Ministerstvo financí. *Zadavatel si musí před uzavřením koncesní smlouvy vyžádat jeho stanovisko. Ministerstvo financí posuzuje ekonomický dopad projektu a na mezinárodní závazky České republiky, přičemž na posouzení je stanovena lhůta 60 dnů. Pakliže se ve stanovené lhůtě k návrhu nevyjádří, má se zato, že k uzavření koncesní smlouvy nemá námitek (koncesní zákon).* <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/organizacni-struktura/sekce-06/odbor-11-statni-rozpocet/oddeleni-1105-metodika-rozpocetovani>

Přehled Pilotních projektů

(Konečná, 2012)

Projekt	Zadavatel	Sektor	Typ smluvního vztahu	Délka smluvního vztahu	Předpokládané investiční náklady
Aircon - spojení letiště Ruzyně s centrem Prahy včetně provozu a údržby	Ministerstvo dopravy + Správa železniční dopravní cesty, s. o.	Doprava - železnice	BOT nebo DBFO	30 – 40 let	20 mld. Kč
PPP Projekt D3/ R3 - stavba a financování úseků dálnice D3 a rychlostní silnice R3	Ministerstvo dopravy	Doprava - silnice	DBOT	30 let	28,4 mld. Kč
ÚVN Praha - ubytovna personálu ÚVN, ubytovna hotelového typu a parkoviště	Ústřední vojenská nemocnice Praha, Ministerstvo obrany	Ubytovací kapacity	DBFO	25 let	1 mld. Kč
Výstavba a provoz věznice typu s ostrahou	Ministerstvo spravedlnosti, Vězeňská služba	Ubytovací kapacity	DBFO	25 let	1,1 mld. Kč
Optimalizace provozu nemovitostí vlastněných ČR – projekt „Kulový blesk“	Ministerstvo průmyslu a obchodu	Ubytovací kapacity	DBFO	30 let	-
Výstavba Justičního areálu v Ústí nad Labem	Ministerstvo spravedlnosti	Ubytovací kapacity	DBFO	25 – 30 let	1,4 mld. Kč
Revitalizace autobusového nádraží Třebíč	Město Třebíč	Doprava	DBFO	25 let	349 mil. Kč
Centrální zásobování teplem v Kopřivnici	Město Kopřivnice	Energetika - teplárenství	DBFO	15 let	250 mil. Kč
Rekonstrukce a zajištění provozu sportovně-rekreačního areálu „Pod Červeným kamenem“	Město Kopřivnice	Sportovně - rekreační zařízení	DBFO	25 – 30 let	150 - 400 mil. Kč

Přehled zrušených projektů

Konečná , 2012

Projekt	Zadavatel
Vybudování pobočky Krajského soudu Plzeň v Karlových Varech	Ministerstvo spravedlnosti
Obnova a rozvoj sportovišť v brownfieldu Ponava v Brně včetně související infrastruktury, potažmo Projekt Aquapark Brno	Brno
Nemocnice na Homolce v Praze	Nemocnice na Homolce, Praha
Modernizace Krajské nemocnice Pardubice	Pardubický kraj
Kampus Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně

Objem koncesních smluv

Konečná, 2012

- 37 Koncesních smluv

Předmět koncesní smlouvy	Předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy	Podíl na celkovém objemu koncesních projektů
Vodohospodářství	43 095 178 248 Kč	85%
Energie	2 931 404 000 Kč	6%
Sociální služby	999 831 000 Kč	2%
Ostatní	3 381 873 518 Kč	7%
Celkem	50 408 286 766 Kč	100%

- Dnes přes 200.....

PPP dnes?

Koncesní smlouvy územních samosprávných celků v realizaci, k nimž bylo vydáno stanovisko Ministerstva financí do 1.1.2019

Předmět koncesní smlouvy	Předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy v Kč	Podíl na celkové hodnotě koncesních smluv v %
Vodohospodářství	65 762 446 356	83,5
Energie	3 854 163 270	4,9
Sociální služby	3 650 037 110	4,7
Doprava	846 158 900	1,1
Volnočasová infrastruktura	2 695 124 318	3,4
Ostatní	1 916 714 084	2,4
CELKEM	78 724 644 038	100,0

Koncese..

- <http://www.isvz.cz/ISVZ/Ciselniky/Seznam.aspx?type=3&data=>

I PPP funguje....

- <https://www.ceskainfrastruktura.cz/?qmt%5Bproject-assignmenttype%5D%5B%5D=25&qmt%5Bproject-assignmenttype%5D%5B%5D=26&qmt%5Bproject-phase%5D%5B%5D=28&qmt%5Bproject-phase%5D%5B%5D=31&qmt%5Bproject-phase%5D%5B%5D=30&qmt%5Bproject-phase%5D%5B%5D=29&qmt%5Bproject-phase%5D%5B%5D=27&qmt%5Bproject-location%5D%5B%5D=2>
- <https://www.ceskainfrastruktura.cz/projekty/depo-mhd-plzen/>
- <https://www.ceskainfrastruktura.cz/zpravy/otevreni-noveho-depa-v-plzni/>
- *„Vybudování a zprovoznění nového areálu s ročním předstihem je pro nás obrovský úspěch. Stavba depa pro plzeňské autobusy a trolejbusy nám trvala pouze zhruba dva roky. Nový areál nabízí špičkové služby v oblasti údržby a oprav vozidel. Svou podobou patří k tomu nejmodernějšímu, co se ve střední Evropě v tomto oboru využívá. Dlouhodobý servis zejména našich vozidel je pro nás cestou, po které bychom se rádi v budoucnu vydali i v dalších městech,“ říká generální ředitel společnosti Škoda Transportation Josef Bernard.*

Děkuji Vám za pozornost 😊

marketa.palenikova@econ.muni.cz

<https://www.worldbank.org/en/topic/publicprivatepartnerships/overview>

Efektivnost při realizaci VZ

- Snižování vstupů – to lze zajistit snížením nabídkové ceny, úplné nabídkové ceny (nabídkové ceny + provozních nákladů životního cyklu)
- Zvyšování výstupů, jeho užitné hodnoty (při zachování vstupů) – to lze dosáhnout soutěží na základě vhodně vybraných dílčích hodnotících kritérií užitné hodnoty

(Pavel, 2008)

Efektivní poskytování - Koncept 3E

- Pojem ekonomické efektivity (Pavel 2007, .)

...“taková alokace zdrojů, kdy je dosaženo maximální hodnoty přínosů (které je možné měřit například užitky“.. To vychází z Žák et al. (1999)...“bud' zlepšení na straně výstupů ze stejných vstupů realizujeme více výstupů, nebo na straně vstupů jejich úsporou“....

Hospodárnost ve vztahu VZ

Podle Pavla (2008) je možné dodržení hospodárnosti zaměřením se na typické neúspornosti:

- *„Používání zdrojů, které nejsou pro dosažení žádoucí úrovně nutné*
- *Používání zdrojů, které jsou sice nutné, ale mohly být pořízeny za nižší náklady*
- *Platby za vyšší kvalitu vstupů, než která je nutná pro dosažení žádoucích výsledků zadávacího řízení*
- *Nevhodné navržení činností procesu životního cyklu veřejné zakázky, jež mohlo být provedeno s nižšími náklady.*

A konečné účelnost a VZ

- *....pokud je dokonale navázána potřeba řešit problém nějaké činnosti na potřebu, jež má být uspokojena prostřednictvím veřejné zakázky, tj. úplně, objektivně, jasně a jednoznačně definovat předmět veřejné zakázky ve vazbě na potřebu řešit problém nějaké legální činnosti organizace“...*

(Pavel, 2008)

Úspěšný projekt - zdravotnictví

7	Queen's Hospital, Romford, Velká Británie 2003	VO: Barking Havering and Redbridge Hospitals NHS Trust SO: PFI konsorcium: Catalyst Healthcare that included the Bank of Scotland and facilities management company Sodexo.	Výstavba nemocnice o kapacitě 939 lůžek a rozloze 96500 m2 a její dlouhodobý provoz a údržba. Koncese na dobu 36 let, do roku 2040. Nemocnice byla vystavěna za 39 měsíců. Nový objekt vznikl na brownfieldu.	Celkové náklady na projekt 261 milionů liber (386 milionů EUR). Náklady na konstrukci 319 milionů EUR.	Tento projekt je tím pravým „svědectvím“ o úspěšnosti PFI projektů. Projekt byl vybudován o čtyři dny dříve než bylo stanoveno, rozpočet byl dodržen. Nemocnice a související zařízení byly jsou velmi kvalitně provedeny. Služby jsou komplexní a splňují speciální požadavky odpovídající potřebám nemocnice. Obdobná konstrukce nemocnice nemá ve VB obdoby. Na projektu spolupracoval široký okruh odborníků a zapojena byla rovněž veřejnost. Projekt pomohl zaměstnat tisíce nezaměstnaných. Projekt byl oceněn Building magazine jako nejlepší projekt 2007.
---	--	--	--	---	---

Úspěšný projekt - vězeňství

Colchester Garrison ³	VO: Secretary of State for Defence SO: RMPA Services PlcDesign , Sir Robert McAlpine LtdModular , Joint Venture of Terrapin Britspace & McAlpine Designer: WS Atkins PlcCredit: RMPA Services Plc	Projekt patří mezi největší projekt v sektoru obrany v UK. Jedná se o komplexní výstavbu, ubytovacích ploch pro armádu, parkoviště pro civilní auta, ale také pro armádní vozopark, komplex administrativních budov, včetně sportovního centra. Prodej zbytku nevyužité plochy podpoří obnovu (asanaci) brownfieldu kolem Abbey Field a z výtěžku bude kryta část nákladů.	Celkové náklady 2,2 miliardy liber, náklady na výstavbu 560 milionů liber. Využito PFI a následný provoz na dobu 35 let.	Projekt byl realizován o tři měsíce dříve než bylo plánováno a patří mezi nejmodernější zařízení, co se týče pracovních a ubytovacích prostor. Mezi jeho benefity patří rozvoj společnosti a dopravní infrastruktury, nárůst pracovních míst a zlepšení služeb. ****
----------------------------------	--	--	--	--
